

ANNABI INUSA

The history of the prophet Inusa in Kyanga as recorded
in the books of the prophets.

Inusa bashina Zɔnadini

Zɔnadi yāfi Amitai ni Inusani ì kè: Kpete n̄ yaa fara ashi Niniva, n̄ kasheedika'àni n̄ ke, à vānikenaa ma lì. Ye Inusa bashì Zɔnadini ì miikà Taashishima. Ka ì bùru Yafa, ì guru'imu wà gube, ibi yaa Taashishi. Ka ì findebù, ì gèlu kūni gūnazo ka àbi yaa gube. Ibi bashia Zɔnadini. Zɔnadi utu gbādaa dē tekuma, ye la'utu gbādaa kpète tekuma hari gúru waaji a wi. Wohu gurukparadana kù, gūpai bi ua ì dōmaani, ye à guru ginaa asuna bòbò àbi kaa iwi, gúru nà ke futa. Inusa kīn ì ìce ì yà ì wùce guru kucelu, ye iwereke ì ì shite. Gurukparadana guce ashi yà ì ì lì ì kè: Bó iwere mbi kea laale? Kpete n̄ wotuke n dōmaama, wòbata dōba inaa wo were waa ina wo bɔ gaalu.

Ye à fi kūni: À nu wò ako kpa wò dō gū ka gèwoji kóhi leezo. Ka à ako kpà, ye ì Inusa kù. À ì làlu à kè: Fiwoni, gū kpacimi nni, nnimi gū ka gèwoji kóhi le takazo. Dikina kpaci nta ke? N bò maami? Cere kpaci gucemi nni? Bè kpacimi nni? Ì wì'àni ì kè: Hibaranimi mani. Zɔnadi Ladu Musunadi ka tekú kè kūni cerezo ye mata shishi. Ye wohu gūnazo kù, à nanii kpète, à kè'ini: Bɔyāaji n kè laale? Gū bena dō ka ibi bashia Zɔnadini, dun ì fi'àni laale. Í bi baa à zuzunaama, ye à ì làlu à kè: Laala ye wó kea tekú nà ke busābusā? Ì fi'àni: À ma shite à ma zu tekulu, ì kea'ani busābusā, zaaka ma dō mani ye nù'àni utu gbāda leezo. À ɔkà guru kparaaji dun àna bura, amaa àci fōba, zaaka í ginaa bi baa à zuzunaama. Ye à ù Zɔnadini à kè: N yā nda Zɔnadi! M̄ba wo kakace guce le hundi bōnaa yāajiba. Zɔnadi, m̄ba wo taaliwa nigōni gaa yāajiba, zaaka n n zūnwinaa

kèwoni. À Inusa shìtè à ì zù tekulu, ye i ginaa gbādaa wùcè.
Zɔnadi gbāda yā ye tù gūnanɔ wohumà nɔɔnɔɔ, ye à sāmakè'ini
à ladà'ini.

Zɔnadi tù ẓ̣ ashì nù ì Inusa mò, ye ì kè ẓ̣ ginaa gbereɛlu emɛ
à gāɔni à.

Inusa wotukena ẓ̣ gbereɛlu

Ka ì bii ẓ̣ ginaa gbereɛlu Inusa wotukè Zɔnadi ì Laduma ì kè:

Ma lezù Zɔnadiji má bii kankamilu,

ye ì wìmani,

biina lee èreɛlu ma ù'ini,

ye ì ma yā mà.

N ma zù tekulu i sàalu

hari i cere,

ibisa shìamama kūni ikpakonazɔ,

í bucébà ma miima.

Ma kè ma yā ba bii n zūnlɔ mɔnɔba,

amaa má cēɛa mà wɛrɛshiikɛ n kpɛzɔ ka bii duna.

Í kùmani ma lɔkɔma,

í ma mò,

balu shēɛ fēfē ma miima.

Ma sūtē hari kasa ashina kucelu,

lee jɛɛ bii tanamama hari dipai.

Ye n ma bò lɔagalɔ,

n ma miishì, Zɔnadi ma Ladu.

Ka ma hundii waaji a incɛ,

Zɔnadi, ma zūndò n yāma,

ye ma wotukè'mma,

ì n lì zaa n koru ka bii duna.

Gūna ka tà sāmaka dōmanama ba albalika zōba,
amaa mani, má sāmaka'mma kūni saabukpanaazo,
ladanaa ka ma kè'mma má findebua.

Zōnadi ye tà gūna faabake.

Zōnadi yāfi zō ginaani, ye ì Inusa meshekerekè garaama.

Inusa yana Niniva

Zōnadi yāfi Inusani tara fiadibi ì kè: Kpète ò yaa fara ashi Niniva, yā ka ma fi'nni ò kasheedika. Ye Inusa kpète ì yà Niniva laaka Zōnadi fi'ini. Niniva kīn fara ashimi ɲɔɲɔɲɔ. Fara ginaa buranaa tà buru di à. Ì gè fara ginaalu ì tà di du, ye ì ɔkà kasheedikanaani ì kè: Di keefia ye gbèegū ka Ladu Niniva wia. Niniva gūna Ladu yā shì, ye à lè'irina kasheedikà à zagara kàka à duwerema, nitēnena kūni marenazo.

Ka ì baalu Niniva kiri lì, ì kpète ì tukufaama ì ì godo gōbisheɛ fūru ì zūku, ì zagara kà ì duwerema ì àɛɛ cēcīlu. Ì kè wōna kasheedika Niniva wōna kè: Kiri kūni ì ibanazo dōɔka kà à kè: Gucena kūni tubōnazo pai, fōbinaa naba gē à lēluba, ànaba imiba. Gucena kūni tubōnazo nà zagara kaka à duwerema pai, àna wotuke Laduma takpanaazo. Gūpai nà bō ì jere vānima, ina ɔɔɔɔ yā gbādaalu. Dí ye dō inaa wo indawere waa ina zūmfanaa sori, ì zūmfudaa nà ince, wó bōa gaalu? Fō ka à kè Ladu wà, laaka à bō à jere vānima, ye ì à indawere wà, asoro ka ì fi a kēa'āni ici tu ina à lì mōnōba.

Zɔnadi gucena indawerɛwana dadana Inusani

Yã ginaa kɛ Inusani za ɲɔɲɔɲɔ, ye ì zũn fà. Ì wotukɛ Zɔnadima ì kɛ: N yã nda Zɔnadi! Maci yã ginaa fi zaa ma cereluba dee? Bɛɛ yãaji ma gĩnaakɛ ma bashì mabi yaa Taashishi fa! Zaaka ma dɔ̃ n suru zo kũni indawerɛzo. N zũn bata fa kyãakyãaba, n ɲɔkɛɛ zo gbãa, nta n zũmfanaa bo n zũnlu. Becere Zɔnadi, n ma shite, zaaka gaa ɲɔɲmani ì kpà màgũ bii hundiizola. Zɔnadi kɛ'ini: Ì ɲɔ n zũn fa dee?

Inusa bɔ faralu, ì àcɛ usɔbɔgu. Ì lala buka kɛ gubɛ, ì gɛ̀lu, ibi waa fɔ ka fara ginaa lia. Ye Zɔnadi tù jinikpɛ kpɛtɛ ì uraa kɛ Inusama, dun ì taabi nà labu. Jinikpɛ ginaa yã Inusa zũn kɛ nda ɲɔɲɔɲɔ. Ka di kɛ, ye Ladu tù kɔkɔɲ nù ì jinikpɛ ginaa jɛ, ye ì utufà. Ka usɔɔ gbãdakũ, Ladu bɔ utu fudaazo usɔbɔgu, ye usɔɔ bi ì wãa ì miima. Ì gbãdaa ìncɛ, ye ì waaji a ga ì kɛ: Gaa ɲɔɲmani ì kpà màgũ bii hundiizola. Ye Ladu kɛ'ini: N zũmfana jinikpɛ bɛɛ yãaji jɛɛ zo dee? Ye ì kɛ: Ì jɛɛ zo, ma zũmfanaa bùru mà ga. Ye Zɔnadi kɛ'ini: Jinikpɛ ka nci ì taabikɛba, ba nni ye tù ì bɔ ì ashikɛba, ye mbi ì indawere waa. Ì kpɛtɛ gãɲni du, ye ì ìncɛ gãɲni du. Mani kĩn, iba ɲɔ mà fara ashi Niniva indawere waba dee? À gũna ka ci à ɔbiceɛ dɔ̃ kũni ɲɔɲ ɔjengɛɛzɔba à kpà dubu keesɔɔduula (120 000), mɔɲɔ à tubɔna gbãa.